

FOD VOLKSGEZONDHEID
VEILIGHEID VAN DE VOEDSELKETEN
EN LEEFMILIEU

Brussel, 28 januari 2021

Directoraat-generaal Gezondheidszorg

FEDERALE RAAD VOOR
ZIEKENHUISVOORZIENINGEN

Kenm.: FRZV/D/527-2 (*)

**Advies van de FRZV m.b.t IF-IC, naar aanleiding van de adviesaanvraag van
minister Vandenbroucke van 29/12/2020**

Namens de Voorzitter,
Margot Cloet

Annick Poncé
Directeur-generaal a.i.

(*)Dit advies werd goedgekeurd door de plenaire op 28/01/2021 en op dezelfde datum door het Bureau geratificeerd.

1. Inleiding

Op 30 december 2020 werd de Federale Raad voor Ziekenhuisvoorzieningen gevraagd om een advies uit te brengen over de "*wijziging van het koninklijk besluit van 25 april 2002 betreffende de vaststelling en de vereffening van het budget van financiële middelen op 1 juli 2021*".

Deze adviesaanvraag bestaat uit een aantal delen, waarvan er één specifiek betrekking heeft op het sociaal akkoord 2021-2022 waarin een budget is voorzien voor privéziekenhuizen en openbare ziekenhuizen om enerzijds loonmaatregelen te implementeren (verhoging van de IFIC-barema's) en anderzijds maatregelen om de arbeidsvoorwaarden van het personeel te verbeteren: er worden voorstellen voor de verdeling voorgelegd aan de Raad, zowel voor de privéziekenhuizen als voor de openbare ziekenhuizen.

Het Bureau heeft beslist om de werkgroep "IFIC" opnieuw te activeren: die kwam samen op 14 en 21 januari 2021, onder het voorzitterschap van de heer Dieter Goemaere.

2. Advies

Ter inleiding benadrukt de Raad dat de implementatie van het IFIC-systeem en de gevolgen ervan in de ziekenhuissector, zowel openbaar als privé, sinds 2018 het voorwerp is geweest van tal van vergaderingen, die geresulteerd hebben in een aantal adviezen (*kenm. FRZV/D/472-3, 474-2, 478-1, 479-2, 484-2, 493-3 en 496-1*), wat aantoont dat de motivatie van de Raad om werk te maken van deze problematiek intact is.

2.1. Verdeling van de budgetten tussen de maatregelen en de sectoren

De Raad neemt akte van de methode voor de verdeling van de budgetten tussen de twee sectoren. De verdeling van de budgetten tussen de maatregelen is in overeenstemming met het sociaal akkoord.

De FRZV neemt nota van het feit dat deze budgetten in 2022 zullen verdubbelen (volledig jaareffect).

2.2. IF- Budget 2021 voor IFIC privé - provisie

Het voorstel van de minister is om *dit budget, in de vorm van een provisie, over de betrokken privéziekenhuizen te verdelen naar rato van het aantal VTE's zoals aangegeven in de Finhosta-inzameling voor het jaar 2018, of 2017 voor de ziekenhuizen die de inzameling 2018 niet hebben ingediend, vallend onder de kostenplaatsen 020 tot 899 (of 909), exclusief medisch personeel en ter beschikking gesteld personeel.*

De FRZV kan het voorstel volgen om dit budget voorlopig te verdelen naar rato van het aantal VTE's zoals aangegeven in de Finhosta-inzameling voor het jaar 2018, of 2017 voor de ziekenhuizen die de inzameling 2018 niet hebben ingediend.

We merken op dat het budget voor IFIC privé niet uitsluitend aan private ziekenhuizen toegekend wordt, maar dat omwille van fusie ook bepaalde medewerkers in een publiek ziekenhuis reeds ingestapt zijn in IFIC privé.

Wat de kostenplaatsen betreft, stelt de Raad voor om alle kostenplaatsen over te nemen, behalve die tussen 910 en 959, exclusief medisch personeel en ter beschikking gesteld personeel, en aldus de huidige definitie uit bijlage 22 over te nemen. Dit is in lijn met het toepassingsgebied van IFIC.

Aangezien de vereffening in de BFM's vanaf 1 juli 2021 plaatsvindt via de toekenning van een inhaalbedrag in C2 om het jaarlijks budget 2021 in één semester te vereffenen (S2/2021), beveelt de Raad aan om strikt toe te zien op de fusies/defusies van openbare/privéziekenhuizen die tussen 2018 (referentiejaar voor de VTE's) en 30 juni 2021 zouden hebben plaatsgevonden, en om de gegevens zo nodig dienovereenkomstig aan te passen.

2.3. Budget 2021 voor IFIC privé - definitieve modaliteiten

Wat betreft de vraag om een nieuw percentage, begrijpt de Raad dat de minister zich ervan wil vergewissen dat de ziekenhuizen voldoende liquide middelen hebben om de IFIC 100% te betalen op 1 juli 2021. Hij wijst er evenwel op dat het de wil van alle actoren lijkt te zijn om op 1 juli 2021 over te gaan tot een financiering aan 100% van de IFIC-barema's, zonder tussenfase. De FRZV beveelt aan dat de financiering de implementatie van de nieuwe barema's volgt. In dat kader is het hier geformuleerde voorstel a priori een financiering aan 100% vanaf 1 juli 2021, indien de paritaire commissie haar planning handhaaft voor de aanpassing van de collectieve arbeidsovereenkomst van 11 december 2017 betreffende de invoering van een nieuw loonmodel voor de federale gezondheidsdiensten.

De Raad vestigt de aandacht op de situatie van de verpleegkundigen die een premie voor BBT/BBK ontvangen. Tot nu toe kunnen deze verpleegkundigen niet instappen, wat in de toekomst wel het geval zou kunnen zijn. Sommige van de betrokken verpleegkundigen zouden ervoor kunnen kiezen om niet in te stappen in het IFIC-systeem omdat het voor hen niet voordelig is, in welk geval de financiering van de premie BBT/BBK moet worden voortgezet. De Raad is van oordeel dat eenzelfde personeelslid alleen in aanmerking kan komen voor ofwel de IFIC-financiering, ofwel de premie BBT/BBK. De personeelsleden die deze financiering genieten mogen bijgevolg niet meegenomen worden in de berekening van de IFIC-financiering zolang ze er niet voor gekozen hebben om in te stappen in het IFIC-systeem. Bij het verzamelen van gegevens moet hier rekening mee worden gehouden. In dat geval moet bij de financiering van de premie BBT / BBK rekening worden gehouden met de referentieperiode tot het ogenblik van de overstap naar IFIC.

De Raad stelt voor om de financiering van het statutair personeel dat ter beschikking van de privéziekenhuizen wordt gesteld toe te kennen via de financiering IFIC publiek (zie punt 2.5. hieronder). Volgens dezelfde logica zal het niet-statutair personeel dat ter beschikking wordt gesteld van een privéziekenhuis deel uitmaken van de financiering IFIC privé. Daartoe zal er een IFIC-functie aan moeten worden toegekend in de registraties.

Indien IFIC op 1 juli wordt ingevoerd, vraagt de Raad om, alleen voor het jaar 2021, te voorzien in een inzameling van de personeelsgegevens per semester, zodat de herziening van het eerste semester van het jaar 2021 kan worden uitgevoerd op basis van het percentage van 18,25%, en die van het tweede semester van 2021 aan 100%.

Tot slot beveelt de Raad aan om de gegevens 2018, 2019 en - indien beschikbaar - 2020 op korte termijn in te zamelen, zodat we een realistische raming kunnen maken van het budget dat nodig is om de maatregel te financieren. Aangezien de methode van forfaitaire financiering in het BFM niet volledig identiek is aan de methode om het budget te ramen die gebruikt wordt door IFIC, wenst de FRZV de budgettaire impact immers nauwkeurig te ramen volgens de modaliteiten van het BFM.

Bovendien zullen die gegevens nuttig zijn om de budgettaire impact te ramen van de beslissingen die de sociale partners zullen nemen in uitvoering van de onderhoudsprocedure en eventueel¹ gebruikt kunnen worden voor de berekening van de provisie 2022.

2.4. IFIC publiek Budget 2021 - provisie

De Raad beveelt aan om hetzelfde systeem te hanteren voor de verdeling van de provisie 2021 als het systeem dat voorzien is voor IFIC privé, rekening houdend met de statutairen die ter beschikking gesteld worden van de openbare en privéziekenhuizen.

De Raad stelt voor om de som van het budget van de eerste fase van 42,6 miljoen uit 2021 en van het nieuwe bijkomend budget van 69 miljoen uit 2021 te vereffenen in de BFM's vanaf 1 juli 2021, met toekenning van een inhaalbedrag in C2 om het jaarlijks budget 2021 in één enkel semester (S2/2021) te vereffenen).

2.5. IFIC publiek Budget 2021 – definitieve modaliteiten

De FRZV heeft nota genomen van de - in het sociaal akkoord bevestigde - doelstelling van een harmonisatie van de barema's tussen de openbare en de privésector. In dat kader wenst hij ook de weg in te slaan van een geharmoniseerd financieringssysteem IFIC. De FRZV is dan ook van mening dat voor IFIC publiek hetzelfde financieringssysteem moet worden toegepast als voor de privéziekenhuizen, met dezelfde forfaits.

Een aantal argumenten hebben de Raad tot deze conclusie gebracht:

- Het sociaal akkoord spreekt zich expliciet uit voor een geleidelijke harmonisatie van de lonen tussen de openbare en de privésector,
- De "basis"-financiering voor de oude barema's (in onderdelen B1, B2, nomenclatuur,...) is dezelfde. Het is niet wenselijk om een verschillende financiering in te voeren in de openbare en de privésector;
- De openbare sector heeft geen referentiebarema's, waardoor het onmogelijk zou zijn de forfaits te herberekenen. Dat is een extra argument om ervoor te kiezen dezelfde forfaits toe te passen als in de privéziekenhuizen.

De Raad is van mening dat dit systeem moet worden toegepast voor werknemers in de openbare sector, alsook voor statutairen die ter beschikking worden gesteld van de openbare en privéziekenhuizen. De Raad vindt namelijk dat het niet wenselijk is een verschil in financiering te creëren tussen een personeelslid dat op de payroll staat en het statutair personeel dat ter beschikking wordt gesteld. Dat is momenteel trouwens evenmin het geval in de basisfinanciering (B1/B2). Volgens dezelfde logica zal het niet-statutair personeel dat ter beschikking wordt gesteld van een openbaar ziekenhuis ook worden opgenomen in de financiering IFIC publiek. Daartoe zal er aan het ter beschikking gestelde personeel een IFIC-functie toegekend moeten worden in de registraties.

Wat de timing betreft, beveelt de FRZV aan dat de financiering de implementatie van de nieuwe barema's volgt. Het is de wil van alle actoren om op 1 juli 2021 over te gaan op een financiering aan

¹ Na controle van de kwaliteit van de gegevens

100% van de IFIC-barema's, zonder tussenfase. In dat kader is het hier geformuleerde voorstel a priori een financiering aan 100% vanaf 1 juli 2021, indien de sociale partners vasthouden aan hun planning voor de aanpassing van de barema's in functie van het nieuwe loonmodel voor de federale gezondheidsdiensten.

De Raad vraagt om in dit geval te voorzien in het verzamelen van de personeelsgegevens van het tweede semester 2021, zodat de herziening van het tweede semester 2021 kan worden uitgevoerd aan 100%, gevolgd door een jaarlijkse verzameling van deze gegevens vanaf 2022.

2.6. IFIC publiek: budget 2020

De Raad herinnert eraan dat het budget dat voorzien is voor het jaar 2020 (fase 1), zijnde 42,6 miljoen euro, ook onder de openbare ziekenhuizen verdeeld zal moeten worden.

De elementen uit punt 2.5 hierboven maken duidelijk hoe moeilijk het is om de werkelijke kosten van de implementatie van IFIC aan 100% nauwkeurig en a priori te ramen voor de openbare sector. Net als in de privésector zal gecontroleerd moeten worden dat de beschikbare budgetten voor de financiering toereikend zijn, op basis van een specifieke gegevensverzameling die betrekking heeft op het eerste jaar van implementatie van IFIC in de openbare sector. Bijgevolg zou de FRZV, gelet op de beschreven bijzonderheden, willen dat dit budget 2020 van iets minder dan 43 miljoen voor de openbare sector, wordt overgeheveld van het globaal budget van de ziekenhuizen naar het RIZIV-budget, zodat er een buffer gevormd kan worden om de eventuele kostenverschillen die vastgesteld zouden worden, te corrigeren. De FRZV zou willen dat het saldo van dit budget wordt toegewezen aan het fonds "financiering tweede pensioenpijler" van de openbare sector.

2.7. Kwalitatieve maatregelen 2021 - provisie – definitieve modaliteiten

De Raad is van mening dat het momenteel erg moeilijk is om zich te buigen over definitieve modaliteiten voor de financiering van de kwalitatieve maatregelen, aangezien hij geen idee heeft welke maatregelen overwogen zouden kunnen worden.

Voor de financiering van de provisie beveelt de Raad aan om meteen dezelfde methode te volgen als voor IFIC 2021, en aan te geven dat de concrete praktische modaliteiten zullen volgen, in toepassing van het sociaal akkoord.

Het is belangrijk om te vermijden dat het budget in 2021 niet volledig wordt gebruikt. Indien dat onmogelijk blijkt, blijft de Raad beschikbaar om een aanvullend advies over dit onderwerp uit te brengen.

3. Volgende stappen

De FRZV wenst dat de administratie op korte termijn de IFIC-gegevens voor 2018, 2019 en - indien beschikbaar - 2020 verzamelt (via Finhosta), zodat een realistische raming kan worden gemaakt van het budget dat nodig is om de maatregel te financieren.

De FRZV vraagt de administratie ook om de lijst van de forfaits in te vullen, zodat voor elke IFIC-functie een forfait wordt berekend. Op dit moment is er voor een 20-tal IFIC-functies geen forfait bepaald hoewel deze functies toch toegewezen werden in de ziekenhuizen.

De FRZV verbindt zich er ook toe een aanvullend advies uit te brengen over de volgende elementen:

- de overheveling van de budgetten die momenteel worden toegewezen aan de financiering van de titels en bekwaamheden (BBT/BBK) naar het IFIC-budget wanneer die hun maximum bereikt zullen hebben;
- het in rekening brengen van de verbeteringen aan het IFIC-systeem na afloop van de onderhoudsprocedure die momenteel plaatsvindt in paritaire commissie 330. Dit advies kan pas worden verleend wanneer de conclusies van de onderhoudsprocedure bekend zijn en door de sociale partners gevalideerd werden. De FRZV houdt zich ter beschikking.
